

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izahaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred **eno kruno** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Vabilo družbe sv. Mohorja.

Bliža se čas za vpis v družbo sv. Mohorja. Vljudo zato vabimo in pozivljamo številne ude naše družbe širom slovenske domovine in v tujini, naj se zopet in v čim največjem številu vpišejo v družbo dose-danji udje in naj pristopi tudi prav mnogo novih! Č. gg. poverjenike pa prosimo, da zopet prevzamejo svoje dostikrat zelo težavno ali tako hvalevredno in koristno delo ter nabere čim več udov!

Književni dar za l. 1906 je sledeči:

1. „Zgodbe sv. pisma“, 13. snopič. — Ali treba „Zgodbe“ na novo priporočati? Ne! Priporočajo se same tako po svoji vsebini — saj sv. pismo je knjiga vseh knjig — kakor po lepi razlagi, vnanji obliki in slikah. Zato le pridno zopet sezite po njih!

2. „Sveta družina“, vzor krščanskim družinam. Nauki in molitve v posnemo in češčenje sv. družine nazareške.

Izdajo „Cerkvenega molitvenika“, katero je naznanil letošnji „Koledar“, smo odložili na kasnejši čas, ker nam je došla želja iz lavantinske in ljubljanske škofije, naj še toliko časa počakamo, da se bo mogoče skupno posvetovati tudi o tistih stvareh, ki jih bo ljudski izdaji „Cerkvenega molitvenika“ za večjo privatno porabnost treba

še dodati. Namesto tega stopi molitvenik „Sveta družina“, ki ga je spisal g. J. M. Seigerschmied. Prvi del obsega 31 premišljevanj o sv. družini, drugi običajne molitve.

Molitvenik se bode dobival tudi vezan, in sicer stane veznina v platno z rdečo obrezo 60 v, v usnju z zlato obrezo K 1.20. — Cenjene ude prosimo, da naročnjejo samo te in ne drugih veznin, da se delo v knji-goveznici in pri razpošiljanju knjig preveč ne otežkoči.

3. „Prisevernih Slovanih“. Poto-pis. Spisal Josip Lavtižar.

Slovencem že znani potopisec, gosp. župnik Josip Lavtižar, nas v tej knjigi vodi k našim severnim bratom, na Moravsko, Šlezijo, Češko in Galicijo. Opisuje nam lepo tamošnje kraje, vodi nas po znamenitih zgodovinskih mestih, pripoveduje nam mnogokaj iz starodavne slovanske zgodovine. Knjiga, katero bodo krasile mnoge podobe, bo gotovo vsestransko zanimala.

4. „Lešniki“. Knjiga za odrastlo mladino. Spisal Jož. Stritar.

Profesor Jožef Stritar, znani naš pisatelj, je zopet spisal knjižico za odraslo našo mladež. Obsegala bode knjiga veliko število mičnih pesmic, več igrokaznih prizorov, nekatere živalske pogovore, povest „Pavle“ in spomine iz mladostnega življenja.

5. „Uporniki“. Zgodovinska povest. Spisal Ivan Lah. („Slovenskih Večernic“ 58. zvezek). Mnogokrat se je že izrekla želja, naj družba izda daljšo povest. Tej želji hočemo ustreči z „Uporniki“. Snov je zajeta iz domače slovenske zgodovine v prvi polovici minulega stoletja.

6. Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1907. Odbor se hoče potruditi, da bo vsebina koledarju kolikor mogoče raznovrstna in mikavna. Cenjene pisatelje pa prosimo, da nam čim preje pošljejo svoje prispevke.

Nabiralne pole z denarjem naj se odbor dološiljajo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnosti in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dološljejo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za opravilne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštnino, ki znaša veliko več, še sami plačati. Isto velja za posamezne pošiljateljce.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: „Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!“

V Celovcu, dne 15. prosinca 1906.

Odbor.

Potresi.

Predaval prof. dr. Leopold Poljanec.

„Potres, potres“, tako so zaklicali ljudje po Špodnjem Štajerskem, ko jih je vzbudil dne 2. januarja ob pol šesti uri zjutraj precej močen sunek iz spanja. A pomirili so se, saj ni bilo nič hudega. A sunki so lahko tudi močnejši in nevarnejši; potem se kruši omet od zida, stene pokajo, hiše se rušijo, pod zemljo čneš votlo bobnenje kakor grom iz daljave ali kakor ropotanje obloženega voza, ki se premika nad veliko, prazno kletjo. Tačas donijo klici „potres, potres“ strašno v gluho noč, srce se ti krči pri njih v prsih, in kakor brezumen planeš iz stanovanja na prosto zemljo. Vesel si, da rešiš svoje in svojcev življenje, še ne misliš na denar, na dragotino in na drugo, kar si pustil v razvalinah svoje hiše. Nekaterne prevzame strah ob potresu tako zelo, da zblaznijo.

Od kod ta neizmerni strah? Danes poznaajo ljudje vse naravne sile in jih znajo prav dobro izrabljati. Veter nosi jadralce po širokem morju in goni mline na veter (podobni so našim klopoteem); voda goni mlinaka koleca in turbine, ki proizvajajo

prekoristno elektriko, z vodo namakaš travnike in polja; ogenj te greje po zimi, pri njem si kubaš hrano, z njim goniš velikanske parne stroje. Ljudje vedo pa tudi dobro, da te naravne sile lahko močno škodujejo. Bojijo se viharja, nevihte, povodnji, požara! Vsakdo čuti, da je slaba stvar v naravi, da ga obdajajo nevarnosti na vseh straneh; samo zemlja, ki roma po njej od rojstva do groba, se mu zdi trda, zanesljiva. Če se pa začne zibati še ta pod nogami, tedaj se prestrašiš tem bolj, ker pride nevarnost od one strani, od koder si jo pričakoval najmanj. Zato ta strah pri potresu. Prvi strah se poleže, prostejše začneš dibati. Koj se porodi nove misli v duši. „Zakaj se je stresla zemlja?“ tako misliš pri sebi, tako povprašuješ znanca.

Vsi potresi ne nastanejo na isti način. V Krasu so pod zemljo velike“ oline ali špilje, nekatere izmed njih so znave po vsem svetu kakor na primer Postojnska in Škocjanska jama. Včasih so tako obširne, da stranske stene ne morejo nositi pretežkega stropa. Strop se pogrezne, zdrkne v globočino s silnim ropotom, tresenje zemlje občutijo ljudje v okolici in govorijo o potresu. Pri takem potresu se terej vdere

košček zemeljske površine, zato jim praviš vdorali potresi. Vdorni potresi nastanejo tudi v rudnikih; tudi tam so včasih obsežne oline, katerih strop se vdere, ako niso dovolj močno podzidane in podprte. Tako se je zgodilo v Šleziji leta 1875. Okolo vdora se je stresla zemlja skoro uro daleč; ob enem se je začelo zamolklo podzemeljsko bobnenje. Kjer se vgrezne zemlja, tam se napravi zunaj seveda jama ali ponikva. Na Krasu in na Dolenjskem jih je polno, Kraševci jim pravijo „doline“. V dolinah se izgnbljajo na Krasu potoki in reke, v njih pridejo pa tudi zopet na dan kakor na primer v čudovitem Cirkniškem jezeru. Kraška burja in voda sta nanesti v te doline ostanke rodovitne prsti, v njih obdeluje Kraševci svoje njive, v njih mu rodi vinska trta močnega kraškega vina, terana.

Prav nevarno je prebivati ob vznožju ognjenika ali vulkana, če tudi ne bluje več. Na vrhu se nahaja žrelo ali žekno; od njegovih robov se krha kamenje, se trklja v globočino in zamaši žrelo; stopljena lava (tekoče kamenje) v rovu se je strdila že davno.

Neznane, a strašne podzemeljske moči pa še delujejo vedno v globočini. Kakor si

Mladinska organizacija.

Slov. obmejne knjižnice naj bi vzdrževale naše posojilnice, zlasti močnejše. Pomolni odbor bo v kratkem poizvedel v vseh obmejnih krajih za zanesljive osebe, ki bodo oskrbovale knjižnice in potem bo prosil naše posojilnice za redno, vsakoletno podporo. Upamo, da bodo naši denarni zavodi blage volje podpirali prekristno novo podjetje v obrambo in probujo naših obmejnih slovenskih krajev. Čas je skrajni, da se tem potom ustavimo prodirajočemu ponemčevanju, redne podpore naših posojilnic pa bodo podjetju zagotovile obstanek in gotov napredek.

Gledališčnih iger nimamo! Naša delavna bralna društva so spravila na oder že vse igre, ki jih je v 4 snopičih v „Zbirki ljudskih iger“ izdala „Slov. krščansko-soc. zveza“ v Ljubljani. Kaže se že občutno pomanjkanje dobrih iger. Voditelji društev so v tem oziru marsikje v vidni zadregi. Pozivamo torej odbor „Zveze“ v Ljubljani, da vendar v kratkem izda 5. in 6. snopič imenovane „Zbirke ljudskih iger“, kar je že obljubil pred poldrugim letom, ko je obema snopičema že nastavljal ceno.

Dve igri za žensko mladino. „Narodna tiskarna“ v Gorici je ravno izdala kot ponatis iz „Gorice“ lično knjižico z gorinjem naslovom. — Jako primerne so te igre za „Marijine družbe“, ker imajo samo ženske vloge. Obe igri je iz nemščine prestavil Vinko Vodopivec. Dobiva se knjižica za neznatno ceno v „Narodni tiskarni“ v Gorici. Čisti dobiček je namenjen „Šolskemu domu“.

Mladeniči jareninske dekanije! Dne 18. svečana priredi mlad. „Zveza“ v Jarenini veliki poučni mlad. shod v hiši Fišerjevi. Shod se vrši ob vsakem vremenu ter je ob enem občni zbor naše „Zveze“. Na shodu nastopijo tamburaši od Sv. Petra, pevci moškega zbora jareninskega ter od Sv. Jakoba. Govor ima „Zarjan“ g. Rožič iz Grada. Po shodu je veselica pri gosp. Orniku. Mladeniči jareninski, šentiljski, jakobski in sosedni, udeležite se mnogoštevilno

tega vašega shoda. Ne bode vam žal! Na mnogobrojno udeležbo vas prisrčno vabi — voditeljstvo.

Dekliška zveza pri Sv. Ilju v Slov. gor. imela je 28. prosinca svoj občni zbor. Prvo leto njenega delovanja je končano. V prav obilnem številu zbrane smo z veseljem poslušale poročilo o delovanju naše zveze. Imele smo 7 dobro obiskanih shodov, kjer smo slišale veliko koristnega v podučnih govorih, deklamacijah itd. Najlepši sad Zveze pa je gotovo ta, da se učimo lepega, poštenega in delavnega življenja, da bomo tako koristile sebi in ljubi domovini. Z malimi spremembami bil je izvoljen zopet prejšnji odbor, kar nam je najlepše zagotovilo, da naša Dekliška zveza v novem letu ne bo samo tako vrlo delala kakor do zdaj, ampak da bo še storila veliko več. Posebno se bomo učile letos več dobrega za gospodinjstvo, ker nam je to najbolj potrebno. Zato pa bomo še z večjim veseljem prihajale k podučnim shodom in vsaka je obljubila, da mora dobiti v novem letu še vsaj eno novo članico. Torej na delo, vrlo slovenska dekleta! Z Bogom in Marijo za slov. domovino!

Mladeniška zveza pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je imela 1. 1905 28 udov, ki so plačali udnino za bralno društvo. Priredila je 8 podučnih shodov. Govori so bili sledeči: 1. Naše delo v novem letu. 2. Razlaganje obč. volitvenega reda. 3. Važnost strokovnih knjig. 4. Kako skrbeti za domače knjižnice. 5. Pojdimo na shod v Maribor! 6. Enaka, splošna, tajna in direktna volilna pravica. 7. Spoštovan in srečen mladenič je tisti, ki se zna lepo obnašati, pošteno živi in skrbi za svojo izobrazbo. Te govore je imel č. g. duhovni voditelj Gomilšek. Enkrat je govoril Jan. Jurančič o čebelarstvu. Mnogo vprašanj in neznanih besed se je pojasnilo po vprašalni škatli. Mladeniči zveze so dvakrat predstavljali šaloigro „Čevljar“ nad vse izvrstno, takrat je govoril Caf Fr. o ljubezni do domovine in do dela, Geratič Ferdo pa je deklamoval. Pri krasnem mladeniškem Marijinem shodu pri Sv. Trojici so od naših

mladeničev govorili: Ceti Peter, Caf Fr. in Vrtnjak Ciril, deklamovali pa Caf Fr., Geratič Ferdo, Strnad Fric in Ceti Jožef. Mariborskega poučnega zborovanja se je udeležilo 50 Benedičanov, med temi je bila tretjina mladeničev. To je bilo naše delo v starem letu. V novem letu se že krepko gibljemo. Prvikrat smo se zbrali na podučnem shodu na novega leta dan. Govor duhovnega voditelja nas je navduševal, kako bi naj letos samostalne delovali, nastopali kot govozniki, dopisniki, se vadili v agitacijskem delu. To pa hočemo tudi vse izvršiti. Zimska veselica, pri kateri so naši tovariši kaj dobro dvakrat predstavljali igri „Novi zvon na Krtnah“ in „Vaški skopuh“, je vse udeležence jako zadovoljila. Meseca februarja bomo tudi mi imeli svoj socijalni poučni tečaj, za katerega je veliko zanimanje. Vsak teden se bomo enkrat zbrali. Naši bratje pri Sv. Antonu so nas sicer že prehiteli, toda zaostali ne bomo. Le tekmujejo med seboj, kateri bo več storil zase in za narod!

Dekanjski odbor za lenarčko dekanijo je imel svojo sejo dne 25. junija pri Sv. Benediktu. Člani odbora bodo v smislu opravičnika za dekanjske odbore v teku 6 tednov pregledali vsa bralna društva v dekaniji in si natanko zabeležili njih stanje ter pomanjkljivosti. Pričakujemo, da bralno društvo pri Sv. Ropertu in kat. izobraževalno društvo pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. v kratkem javita svoj pristop k „Zvezi“. Komur še sedaj ni znan in jasen pomen „Zveze“, očitno kaže, da ne čita poročil v Našem Domu in da ne pozna ne lanskega, ne letošnjega društvenega koledarčka. Društva si naj uredijo svoje zapisnike in knjižnice. Ko bo revizija vseh društev končana — nje dan se pravočasno napove vsakemu društvu — bodo pri seji dek. odbora poročali o uspehu revizij in se potem ukrene vse potrebno, da se morebitne pomanjkljivosti odpravijo.

Bralno društvo v Cezanjevcih pri Ljutomeru je v svoji odborovi seji, dne 14. jan. sklenilo, da pristopi h „Krščansko-socialni zvezi“.

poišče napeta vodena para v lokomotivnem kotlu vsako luknjico, vsako špranjo, da uide, tako iščejo izhoda tudi ognjeniške, še hujše napete vodene pare. Uiti pa ne morejo, ker so v zemlji vse špranje zaphane in zaprte, zato stresajo včasih stene svoje velike ječe. Ti potresi so ognjeniški potresi. V slovenskih krajih jih ni, ker tu tudi ni ognjenikov. Ognjeniški potresi izhajajo navadno od že ugaslega ognjenika ter se razprostirajo od tega središča na vse strani v krogu. Navadno ne segajo daleč, v ognjenikovem obližju pa hudo rušijo in razdevajo.

Pri Neapolju je otok Ischia (beri Iskija), poln tople in zdravih vrečev, kamor hodijo bolniki iskat ljubelega zdravja. Glavno mesto Casamiciollo (reci Kazamičiollo) leži na vznožju nekdanjega ognjenika Monte Epomeo. Potres je porušil to mesto dvakrat leta 1881 in vnovič leta 1883. V trenutku je bilo porušeno vse, nad razvalinami se je vzdignil prašni oblak; v bližnjem Neapolju pa ljudje niti čutili niso potresa. K ognjeniskim potresom prištevajo tudi one, ki se dogajajo, ko kak ognjenik začne bruhati po daljši dobi miru in pokoja. V Aziji je v morju med otokoma Sumatra in Java otoški ognjenik Krakatau. Leta 1883 je izbruhnil vnovič s strašno silo. Ker je

žrelo v morju, zato so se vlivali morski valovi sproti v razbeljeno in tekočo lavo in se spremenili tam hitoma v vodene pare. Tresk je sledil za treskom, pok za pokom; morje je gnalo strašna valove, ki so preplavili sosednja otoka, pokončali ljudi, živali in rastline in izprali obrežje do žive skale.

Blizu tega otoka je stal morski svetilnik, da svari in varuje ladje pred plitvinami in pred skalami v morju. Čuvaja je odneslo iz svetilnika na kopno zemljo. Toda revež ni mogel črhnuti besedice o tem, kar je videl in slišal, ker je zblaznel. Ko je zbruhnilo prvič, je bil sunek tako silen, da se je stresla vsa zemlja trikrat. V Italiji so imeli takrat že nastavljene potresomere ali seismometre; slieni so dolgemu nihalu stenske ure. Potresomer je zanihal proti vzhodu, ko je prišel potres iz Azije naravnost k nam; nekaj trenutkov pozneje je zanihalo na zahodno stran, isti potres je prišel namreč po nasprotni strani čez Tiho morje, čez Ameriko in Atlantsko morje v Evropo. Vse to se je ponavljalo trikrat!

Po Štajerskem, Kranjskem, Primorskem in Hrvaškem se ponavljajo leto za letom druge vrste potresi. Težko jih razložiš; zakaj znati moraš, kakšna je naša zemlja sedaj,

kakšna je bila nekdaj. Učenjaki pravijo, da je bila zemlja nekdaj razbeljena in raztopljena, kakor je sedaj še lava v ognjenikih, ko priteče pri izbruhu iz njega. Ta žareča zemlja se je snkala okoli solca v vesoljnem prostoru, ki je zelo hladen. Njegova toplota meri neki 273° C mraza, najhujši mraz v Sibiriji pa doseže k večjemu 60° C.

Kaj je čudno, če se je ohladila žareča zemlja v tem mrazu na površju in je skrepnela, to je, postala trdna? Kedar se telesa hladijo, se tudi krčijo; vsak kovač ve to, ker razbeli prej obroč, predno ga natakne na kolo. Zemlja se je torej hladila in krčila; godilo se jej je kakor jabelku, ki se suši po zimi v topli sobi in se zguba. Velikanske gube na zemeljskem površju so takozvana slemenska gorovja n. pr. Alpe.

Drugi primer. Kako plašno stojijo ljudje po hudi zimi ob mostu večje reke, ko se začne trgati led! Ledena plošča priplava za ploščo; gorje, če se zajezi med stebri. Ta plošča se prikaže iz vode, druga zgine v njej; vmes čuješ vedno prasketanje in pokanje lomečega se leda.

(Dalje prih.)

Planina. Mladina, vadi se v računovodstvu! Tako se je glasilo v drugi številki „Našega Doma“. Jaz že izpolnjenem ta nasvet. Že zapisujem stroške in dohodke letošnjega leta. Pa še nekaj sem sklenil to leto računati, in sicer: koliko iztisov ptujskega protikmečkega lista bo prilezlo v naše hribe. Enkrat je bil že tudi do mene prilezel, zato je mi je znano njega hinavstvo. Od tistega časa sem postal tudi njegov sovražnik. Vas pozdravlja, gospod urednik in vse bralce „Našega Doma“, mladenič iz P.

Slovenska knjižnica v radgonskem okraju — nje sedež ostane še sedaj javnosti prikrit — ki jo je po posredovanju Zvezinega pomožnega odbora za Štajersko ustanovila ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Benediktu v Slov. gor., je začela delovati dne 21. decembra. Steje 88 knjig. Knjižničarka je vrla slovenska deklica. Zanimanje za knjižnico je jako veliko, kljub temu, da je krajevna šola čisto nemška in se žalibog slovenski otroci niti veronauka več ne poučujejo v slovenskem jeziku. O nadaljnjem napredku še bomo poročali.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Predrage čitateljice „Našega Doma“ slišale ste že o večih poročilih, kako po dragih krajih društva in družbe veselo napredujejo. Tudi naša dekliška Marijina družba veselo napreduje. Pred nekaterimi leti si je kupila družbeni križ; a zdaj pa se nam je zbudila želja, da bi si še kupile zastavo. Skrbno, kakor čebelnice med, nosimo tudi me denar v braničnico. V par mesecih smo nabrale že precejšnjo svoto, in če bode šlo tako naprej, bomo v kratkem času dosegle svoj namen. Torej dekleta, le korajžno naprej! — Članica družbe.

Zakaj smo nasprotniki Nemcev?

(Furman.)

Dalje.

V tem času torej so bile tiskane na Nemškem prve knjige v slovenskem jeziku z namenom, da bi razširjale novo vero. Torej pa so se tudi katoliški možje morali bolj pobrigati za to, da so poučevali slovensko ljudstvo v njegovem jeziku in tako je ta boj med staro katoliško in med novo nemško vero nehote pripomogel, da se je izredno naglo razvijal slovenski pisarni jezik.

Velika nesreča za našo slovensko zemljo so bili nadalje v 16. in še 17. stoletju novi turški napadi. Obnašanje nemških plemenitajev v tem času je nov dokaz, kako malo so se brigali za podložnega slovenskega kmeta. Zaprli so se v svoje s krvavimi žulji podloženih tlačanov sezidane trdne gradove, ljudstvo pa so prepustili na milost in nemilost divjemu sovražniku. Da celo družili so se z njim, ako so upali, da bodo pri tem imeli dobiček. Dokaz temu je znani konjiški graščak Tattenbach. Drugače pa 17. stoletje ni prineslo veliko novega. Kmetijski upori so bili zadušeni in graščaki so dajali duška svoji jezi. Rekali so: Kmet je dober kedar se joče, hud pa kedar je vesel, in skrbeli so za to, da kmet ni bil nikdar vesel.

O kakem duševnem življenju Slovencev v tem času se pač še ne more govoriti. Ker ni bilo za Slovence nikakoršnih šol, se je moral vsak sam učiti brati okorno pisane slovenske knjige. Da je bilo takih Slovencev malo, je pač razumljivo. Jezik, v srednjem veku še čist, bil je sedaj že zelo z nemščine pomešan. Ljudstvo je ver-

jelo vsakovrstnim vražam in čarovnijam, čemur se pa ni čuditi, ker vemo, da je celo vlada s postavami določila, kako je treba na primer čarovnice zatirati.

Marsikomu se bode zdelo morebiti čudno, da govorim vedno le o slovenskem kmetu ne pa o slovenskem narodu sploh. Vzrok temu je, da so bili Slovenci tedaj res še vsi kmetje, kajti ako je hotel kmet dati sina študirat, moral je prositi graščaka za dovoljenje in navadno seveda ga vi dobil. Če pa se je vkljub temu posrečilo kakemu Slovincu povzpeti se do višje izobrazbe in boljše službe, sramoval se je svojega slovenskega rodu in postal odpadnik.

Ni veliko boljše niso bile razmere v prvi polovici 18. stoletja, to je do vladanja cesarice Marije Terezije in njenega sina cesarja Jožefa II. Dostikrat se je tačas še zgodilo, da je graščinski gospod po smrti bišnega gospodarja dal njegovo posestvo v najem, žena in otroci pa so morali oditi za kruhom. Kako je strah pred gosposko prešel tekom stoletij v meso in kri slovenskega kmeta, kaže še današnje naslednja čudna navada kmetkega ljudstva ob Savi in okoli Laškega trga, kjer sem jo imel priliko sam spoznati. Če pride tukaj kmetijski človek v pisarno, pa reče precej prepomzično: „zahvalim za vprašanje“, če ga tudi še ni nihče nič vprašal. Tako namreč so morali kmetje nekdanj odgovarjati na vsako vprašanje vsomogočnega „ferbolterja“, kajti drugače je bilo gorje.

(Dalje prih.)

Spomini z romanja v Rim.

Piše kmet iz mariborske okolice.

(Dalje.)

Zelo znamenite so stare razvaline in ostanki raznih stavb, katere še sedaj vse občuduje. Slavolok cesarja Konstantina prekaša v krasoti in velikosti vse drugo. Napiši na njem so še prvotni, kinčajo ga umetno izdelane podobe in kipi, visok je kakor marsikatera cerkev. Skozi slavolok je troje cest. Vogli so od osi koles že precej oguljeni. Ta slavolok so Rimljani postavili cesarju v spomin na zmago nad krutim Maksencijem, katera je bila povod, da se je Konstantin poganstvu odpovedal, ker je spoznal, da je le v znamenju križa z božjo pomočjo sovražnika premagal.

Ko sem včasih bral o velikosti koliseja, si niti v dubu nisem predstavljal njegove resnične velikosti. Že od daleč vidi se grozno velika stavba. Ko sem si ga šel ogledati in prilezel precej visoko po stopnicah, se mi je kar vrtelo v glavi. Te podrtine so najžalostnejše v Rimu in groza me je obhajala, ko sem jih ogledoval. Kajti ni kraja na svetu, kjer bi bili ljudje tako zdijvali in tako grozne krutosti izvrševali, kakor ravno tukaj. To je bilo gledališče in sicer največje na celim svetu. Stavila sta ga od leta 72 do 80 cesarja Vespazijan in Tit. 40.000 sužnih judov je moralo pri zidanju pomagati in težko delati. Le čuditi se je, kako je bilo mogoče tako težke kamne tako visoko spravljati in tako veliko stavbo še tako enakomerno sezidati.

Ko je bil dovršen, trajale so v njem slovesnosti in igre 100 dni in pri njih se je 5000 glav zverine pomorilo. Iz daljnih dežel spravili so v Rim najmočnejše ljute zveri: leve, tigre, jaguarje itd., katere so potem v gledališču bujskali lačne drugo nad drugo, da se se strašno rjoveče trgale z

zobmi in kremplji. Toda tega so se pogani kmalo naveličali. Začeli so siliti hudodelnike in uboge sužnje. Ti so se potem v gledališču med seboj ali z zverinami bojevali. Tekli so dan na dan potoki krvi. Čim groznejše je bilo jokanje in kričanje ranjenih, tem bolje je kruta poganska druhal ploskala in se radovala. To ogromno poslopje je podolgasto okroglo in štiri nastropja visoko. Po dolgoti meri 185 m in v širjavi 156 m. Prostora je bilo za 90.000 gledalcev. Sedeži so bili iz marmorja in na tak način narejeni, kakor so v cirkusih.

Ko so paganski cesarji začeli kristjane preganjati, so večinoma vse obsodili na smrt v koliseju, kjer jih je v zabavo poživljenega ljudstva zverina trgala in žrla. Bog sam le ve, koliko mučnikov je tam umrlo. Blagi cesar Konstantin je naredil mučenju konec in kolisej je po več sto letih začel razpadati. Papeži so sicer pozneje skrbeli, da so se ostanki ohranili do današnjih časov v vedni spomin na podivjanost paganov in na trpljenje in junaštvo tedajnih kristjanov.

Dalje prihodnjič.

Domače novice.

Naše misli. Spodnještajerski Nemci so si zadnjo nedeljo osnovali v Mariboru nemški narodni svet za celi Spodnji Štajer. Kumovala sta novemu detetu vojniški Stalner in slovenjebistriški Stiger. Nemški narodni svet bo svetoval Nemcem, kaj naj storijo, da se njih število in njih moč na naši zemlji poveča. Kjer se bo izpraznilo mesto za uradnike, učitelje, uradniške sluga, posegel bo narodni svet vmes, da pridejo na ta mesta Nemci. Klical bo nemške trgovce, nemške obrtnike in nemške kmete v naše kraje, da izpodrinejo slovenske trgovce, slovenske obrtnike in slovenske kmete. Mi Slovenci pa mirno gledamo, kako se nove vrste nasprotnikov postavljajo proti nam. Noben sovražen naklep nas več ne vznemiri, krotko kakor jagnjeta se damo tirati v smrt. Mladi junaki, ali tudi v vas ni več krvi, ni več življenja?

Slovenske zmage pri občinskih volitvah. Dosedaj smo še v vsaki številki letošnjega leta poročali o slovenskih zmagah pri občinskih volitvah. Bog dal, da bi to lahko storili v vsaki številki. Danes poročamo zopet o teh le zmagah: Na Zdolah pri Brezicah so zmagali tamošnji vrli slovenski kmetje pri občinski volitvi. Od nasprotnikov ni prišel niti eden v občinski odbor. — V občini Sv. Jurij ob juž. žel., ki je sedaj deljena v dve občini, v trg in okolico, je bila občinska volitev dne 19. m. m. V trški občini je izvoljen za župana cesarski svetnik dr. Gustav Ivanc, tamošnji zdravnik, v okoliški občini pa Blaž Urlep. Oba sta vrla Slovenca! — V občini Bezovica, ki obsega Črešnice in del vojniške župnije, je izvoljen za župana narodnjak A. Preložnik p. d. Rihtar. — Občina Tinje pri Slov. Bistrici je tudi dobila vrla naroden občinski zastop. Za župana je izvoljen narodni posestnik g. Janez Ferk. Občinski svetovalci so: Jernej Dušej v Tinjah, Miha Šega v Ratkovcu, Franc Pliberšek na Kepu in Andrej Špes v Juršni vasi. Sami vrli slovenski možje! — V Šmartnem na Pohorju so pri zadnji volitvi vrgli iz odbora najbolj zagrizene Stigerjeve podrebnike. Kakor se vidi, padajo občine v slovenjebistriškem okraju v slovenske roke. Znamenje, da ljudje začnejo misliti in se ne udajajo več nemšku-

tarskim kričačem in hujskačem! — V občini Radenci, kjer je, kakor smo zadnjič poročali, zmagala slovenska stranka, je izvoljen za župana g. Anton Divjak, zdaj že za peto dobo. Občinska svetovalca sta gg. Jakob Zemljic in Leop. Puhar. — V Murtercih pri Sv. Marjeti niže Ptuja so tudi nasprotniki poštene in koristne stvari popolnoma pogoreli. V občinski zastop so izvoljeni sami zavedni slovenski kmetje. — To so novice, ki jih danes prinašamo o slovenskih zmagah pri občinskih volitvah. Slava zavednim volilcem, ki so pripomogli do zmage! Sadaj pa ne rok križem, ampak agitirajte naprej, ter ne mirujte, dokler ne bo zadnji nemčur frčal iz občinskih odborov na Spodnjem Štajerskem!

Gromenje v januarju. Dne 31. januarja je popoldne nenadoma pridvila huda burja s snegom. Po Dravskem polju okoli Pragerskega se je slišalo večkratno in precej močno gromenje.

Magdalenske predmestje v Mariboru. Naj svet zve, kako mi spimo narodno spanje. Res, zdaj je zimski čas za spati, pa po drugod se fantje in dekleta povsod vzbujajo iz narodnega spanja, ker imajo bralna in izobraževalna društva, kjer se izobražujejo. Žalibog pri nas je drugače; povsod „deič“, v gostilnah in prodajalnah le nemško, čeravno mnogokrat tako gre, kakor pes po treh nogah. Pri nas je največja fara v mariborski okolici. Koliko je fantov in deklet, toda nihče jih ne drami za slov. stvar. Imamo bralno društvo v Studencih in v Mariboru, pa se premalo zanimajo za društva. Če na lepakih berejo kje, da bo v nedeljo ples, tja grejo, da tam skačejo in plešejo, denar in zdravje zapravljajo. Narodnih fantov pa nimamo, ki bi se zanimali za bralna društva, ali da bi si vsaj en pošten časnik naročili. Tu in tam se še znajde kak naročnik „Slov. Gospodarja“ ali „Našega Doma“, toda redke so take bele vrane. Bil sem v neki delavnici, kjer dela 8 fantov, so pošteni in sicer radi berejo „Slov. Gospodarja“ in „Naš Dom“. Na moje vprašanje, zakaj si ne naročijo vsaj „Naš Dom“, so mi odgovorili, da ne vedo kje se dobi in naroči. Žalostno! Še en vzgled! Bil sem sam priča, kako je neki nemčur, naročen na „Štajerca“, istega bral po noči, ko so njegovi tovariši že spali, ker ga je bilo sram brati pred poštenimi ljudmi tako ostuden list. Žalostno za take fante. Bog ve kedar se bodo naši fantje bolj zavedali svoje narodnosti. Edino dekleta moram pohvalno omeniti. One še imajo dekleško zvezo, kjer še skupno nekaj delujejo in so naročene na katoliške časnike, kakor „Naš Dom“, „Gospodar“, „Bogoljub“ in „Glasnik“. Pri nas je krasno delovala Mladeniška zveza več let in so bili mladeniči iz vseh krajev v nji. Toda ta lepa zveza je zaspala in še sedaj spi. Kako dobro bi bilo, ustanoviti bralno društvo v Pobrežju ali v Radvanju, kjer bi imeli fantje res velik dobiček, kjer bi si prihranili veliko denarja in bi se lepo in pošteno zabavali pri knjigah in časopisih. Poglejmo n. pr. „südmarko“, kako deluje ravno po Pobrežju in v Radvanju. Tam napravljajo veselice in zabave v svojo korist in žalibog, veliko fantov in deklet ji daje podporo s tem, da grejo na take veselice in tam plačajo vstopnino za narodno smrt Slovencev. Fantje in dekleta magdalenske fare, združite in zbudite se, osnovajte si bralna društva! Prosimo vas, vi voditelji,

napravite nam ustanovni shod in nas podčujte!

Ptujski okoličani, pozor! V ptujski okolici se klati nek agent — skoro gotovo židovski — ki ponuja priprostim ljudem 4 male knjižice z naslovom „Novi evangelij“ za ceno 10 kr. S temi knjižicami, ki so luteranske vsebine, skušajo novodobni protestantje pridobiti katoličane tudi na deželi za odpad od prave cerkve. Zada je dni se je ta brezverski agent potikal po Hajdinu; skrbno se je ogibal hiš, kjer je sumil, da bi ga prijeli; naenkrat se je prikazal v kaki vasi, in kmalu potem zopet zginil kakor kafa.

Ljutomer. Ptujski „Štajerc“ od dne 4. februarja 1906 se prav pohvalno izraža o ljutomerski duhovščini. Kot duhovniki ne potrebujemo pohvale od nikogar, najmanj pa od ptujskega „Štajerca“, ki na najnesramnejši način blati in sramoti delavne katoliške duhovnike. — Ptujski „Štajerc“! zapomni si, ako bi mi kot katoliški duhovniki zaslužili tvojo pohvalo, potem bi nas moralo biti sram v dna srca, kajti potem bi ne bili več katoliški duhovniki ampak — Judeži!

Ključaroveci pri Sv. Tomažu. Par posestnikov še je pri nas tako zaljubljenih v ptujskega stercipikola, da se ne dajo spreobrniti ne z besedo in ne z vzgledom. Sramujejo se pa lista vendar le vsi, ker ga imajo vsi naročenega na občinsko pošto, od koder jim ga potem poštni sluga pripelje v gostilno ključarovsko in še le od tukaj ga potem skrivoma odnašajo. Ako se ne spreobrnejo, pribečim prihodnjič njihova imena. V naši vasi živi nek človek, ki se silno ponaša s svojo nemščino, katero pa toliko razume kot naš petelin pisave. Med drugim sem ga slišal govoriti te le besede: Ko sem jas priša v birchhaus, pa sm reka kelnarci, ein flaš pir ein trogu komen und das fleiř herausmeiřn ferřpetung! Taki so naši nemčurji kadar se hočejo bahati, pa izgovore take neumnosti, da se poštemu človeku gabi. Pač res, Bog daj norcem pamet! — Tomaževska Marijina družba kaj lepo napreduje, ima že čez 400 udov možkega in ženskega spola, za kar gre hvala g. voditelju dekanu. — Aha, že vidim, gospod urednik, imate že škarje v roki, treba bo končati. Torej z Bogom za zdaj!

Ključarovski fant.

Podsreda. Razmere so pri nas v narodnem oziru zelo žalostne. Poglejmo druge kraje; povsod vidimo napredek; povsod se je ustanovilo kako društvo. Pri nas je pa ta reč vsa drugačna. Vse še spi, nikakega narodnega gibanja ni. Naši mladini se nič kaj ne vidi, kaj ima storiti, namreč braniti našo slovensko zemljo proti grabežljivim nemškim in nemčurskim kremljem. Stopimo tedaj krepko na branik in varujmo svojo domovino proti sovražnim napadom. Vpraša morda kdo: kako pa to dosežemo? Naročite si kak katoliški slovenski list n. pr. „Naš Dom“ in v njem zveste vse, kar vam je storiti. Postavimo se krepko v bran; na noge narodnjaki! Bojujmo se, da nam bodo pete kazali naši nasprotniki ter pobrali „šila in kopita“, če jih sploh imajo. Kakor čujemo, bodo na spomlad občinske volitve. Takrat je prilika, da nasprotnikom pošteno zabrusimo v zobe. Potegnimo se za narodno stvar, nam v korist. Volimo zopet našega vrlega župana g. A. Preskarja. Torej naprej, narodnjaki in vsi Slovenci!

Slovenjgrader. Zadnji list „Giftna krota“ prinaša iz Slovenjgrada dopis, kateri je poln nesramnih laži in obrekovanj. Dopis tega članka je neki pisatelj, kateri pač ni toliko vreden, da bi se mi z njim sploh nočemo pečati. Da si tako ubogo človeče, tak izvržek človeštva upa poštene kmete in gosp. Strmšeka tako nesramno obrekovati, je pač nesramnost v največji stopinji. Mi se ne spuščamo v daljšo razpravo, imenujemo s tem javno dopisnika omenjenega članka le nesramnega lažnjivca in obrekovalca. Prihodnjič več!

Sv. Andraž v Sl. gor. Milo zadonijo in zapojejo zvonovi, oni nam naznanjajo žalosten glas. Za večno je zatisnila svoje trdnje oči Marija Petek dne 27. prosinca. Vzela je slovo od svojih starišev in petih sester ter se podala v ljubo večnost. Dvaindvajset tednov in tri dni je voljno bolezen prenašala, in večkrat v bolni svete zakramente sprejela. Zdravila so jej iskali na vse strani; pa zdravila zoper smrt še pač niso našli. Bila je poštema in pridna, vedno je delala, ter svojim dragim prijateljicam željo najlepše izpolnjevala. V najlepši mladosti, v osemindvajsetem letu, je zatisnila svoje mlade oči ter se od svojih ljubih starišev in sester v večnost preselila. V ponedeljek 29. prosinca ob deveti uri spremljala jo je od doma vsa Marijina družba, in tudi dva duhovnika. Bilo je tudi mnogo drugih ljudi, ki so se uvrstili v dolgo procesijo in so prav goreče molili. Po sv. maši je bil pogreb. Pogreb je bil lep, kakoršnega Andraževčani že dolgo niso videli. Ko so krsto položili v jamo, opravičila sta gg. duhovnika za rajno molitve, potem se pa zasliši pred odprto mrtvaško gomilo žalostna, v srce segajoča nagrobnična. Ni bilo snhega očesa, vse je solzilo, najbolj so jokale ljube sestre. Lahka ji bodi zemljica!

Sv. Anton v Slov. gor. Kako dober list je „Štajerc“, se je v enem letu pokazalo kar v treh družinah. Oče in sin sta šla iz sveta nenaravne smrti — po uplivu „Štajerca“. En mož in en mladenič sta izgubila dobro ime in prideta pod ključ radi obžalovanja vrednih činov. Dotični mož je še do danes naročnik „Štajerca“, v hiši dotičnega mladeniča „Štajerc“ ni neznana stvarica.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Umrla je dne 19. prosinca Marija Škvore v 70. letu. Celi dan še je bila pri delu, zvečer ob 1/2 8 uri pa je izdahnila svojo dušo. Bila je društvenica Marijine družbe ter je tudi prva umrla odkar je pri nas ta družba ustanovljena. V nedeljo, dne 21. prosinca popoldan smo jo spremili ob veliki udeležbi društvenikov in drugih ljudi k večnemu počitku. N. p. v m.!

Sloven. katol. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju, V. Franzensgasse 14. Slovenska služba božja za mesec svečan bo v nedeljo 11. t. m. ob 1/2 3 popoldne v cerkvi sv. Antona, XV. Ponthongasse 16. — Isto nedeljo se vrši v Češkem narodnem domu, XV. Turnergasse št. 9, narodna igra v 4 dejanjih s petjem „Divji lovec“. Pred in med igro udarjajo društveni tamburaši. Blagajna se odpre ob 1/2 6 zv. Začetek točno ob 1/2 7 zv.

Koroške novice.

Koroške misli. „Štajerca“ so začeli z novim letom menda še bolj razširjevati po

Koroškem kakor poprej. Zlezel je v Udmat pri Podrayljah in v Vidrnovas pri Pliberku v Podjurski dolini. Temu priliznuu z oguljenim frakom bodo naši dobri ljudje vedeli pokazati vrata. — Zadnjič smo poročali, da želijo v Dobrlivasi ustanoviti bralno društvo. V „Miru“ se je oglasilo „več fantov“, ki pravijo, naj se ustanovi „izobraževalno društvo“, ki bi se delilo v pevsko in bralno društvo. Tudi prav — da bo le kaj, pa je dobro. Sicer pa bralno društvo brez pevskega zbora tudi ne dosega v popolnem obsegu svojega namena. Torej naj bo potem bralno društvo ali izobraževalno društvo ali kar si bode, da bo le pridno delovalo. Torej na noge! — V državnem zboru bo minister Gauč v kratkem predložil volivno reformo za splošno in enako volivno pravico. Kakor poročajo razni listi, nam koroškim Slovincem še enega poslanca ne bojo dali. Od novega volivnega zakona bodo samo Nemci profit vlekli, nam pa bojo dali baje figo. No, lepa reč! Pravijo, da morajo Nemci dobiti zategadelj več poslancev, ker so bolj omikani, ker so „Kulturvolk“. Neki južnoslovanski poslanec je prav dobro povedal v listu „Politik“, ki izhaja v Pragi, da pri volitvi nimajo nič odločevati Goethe, Schiller, Hegel in kakor se še imenujejo ti nemški veliki možje, ampak volivci sami. In če vlada prikrajaša Slovence pri razdelitvi mandatorov, si da sama kľofuto. S tem pripozna, da za Slovence ne skrbi tako kakor za Nemce. S tem trdi, da so nemški volivci bolj brihtni in bolj „kšajt“. Mi pa lahko s ponosom trdimo, da so naši slovenski volivci vsaj toliko izobraženi kakor Nemci, in naš koroški slovenski kmet se prav lahko primerja nemškemu, da celo prekosi ga v izobrazbi. — No bomo videli kako bo — stvar še ni gotova in mogoče bo minister baron Gauč prej šel v penzijo predno bomo dobili novo volivno pravico. — Nam koroškim Slovincem pa bode tudi to v bodrilo in v pouk: „Organizirajmo se, izobrazimo se!“

† Stolni prošt Lambert Einspieler.

Zopet je legel mož k večnemu počitku, katerega bodo koroški Slovenci pri narodnem delu hudo pogrešali. To je stolni prošt Lambert Einspieler, ki je v soboto, dne 3. februarja v Celovcu nanagloma umrl, star še komaj 66 let. Rojen je bil dne 10. septembra 1840 v Bistrici v Rožni dolini. Svojemu narodu je bil vedno zvest in zanj imel čuteče srce ter darežljivo roko. Leta 1897 je bil izvoljen v kmečkih občinah celovških državnim poslancem ter bil dosedaj edini slovenski poslanec s Koroškega. Žal, da zaradi obstrukcije ni mogel ničesar za volilce storiti. Bil je tudi predsednik družbe sv. Mohorja ter si za njo stekel mnogo zaslug. Pogreb je bil dne 5. t. m. popoldne. Njegovo truplo je bilo prenešeno v stolno cerkev, tam blagoslovljeno in pokopano v grobišču družbe sv. Mohorja. Blagi mož naj v miru počiva!

Imenovanje. Minister za uk in bogočastje je imenoval g. Ivana Grafenauerja, dosedaj suplenta na c. kr. višji gimnaziji v Kranju, za pravega gimnazijskega učitelja. Čestitamo!

Odlikovani nadučitelj. Vpokojeni nadučitelj Jožef Vončina v Skočidolu je dobil za svoje 40 letne zvesto službovanje častno svetinjo.

Angleški kralj Edvard VII. pride baje, kakor se govori, na Koroško koncem tega poletja. Na vožnji skozi deželo se bo za nekaj dni ustavil kot gost pri dunajskem angleškem poslaniku Göschenu, ki ima posetstvo Stenice na Koroškem.

Tinje. Ob veliki udeležbi gospodov duhovnikov in ljudstva smo v ponedeljek, dne 5. svečana pokopali svojega dobrega dušnega pastirja, mil. gosp. prošta Antona Trobeša. Rajni so bili rojeni leta 1840 iz poštene kmečke hiše pri Juriču v Porečah v naši fari. Toraj so kot domačin rojak bili dušni pastir v svoji rojstni župniji, kar se pri duhovnikih zgodi le redko-kedaj. Službovali so na raznih krajih naše škofije, na Suhi, v Knježi, Slovenjem Šmihelu, Mohličah, Radišah, v Podkrnosu. Iz Podkrnosa so se preselili ravno pred tremi leti k nam in tukaj tudi umrli. Huda ledvična bolezen je zakrivila prezgodnjo smrt, na katero so se v vsem pripravili popolnoma, kakor le malokdo. Bili so rajni gosp. prošt miroljuben mož blagega in postrežnega srca. Kot goreč dušni pastir so povsodi z besedo in lepim vzgledom delovali za povzdigo krščanskega življenja. Posebno jim je povsod bila pri srcu lepota hiše božje. V kratkem času svojega delovanja so pri nas v tem oziru veliko storili. V politično življenje se sicer radi bolehnosti niso veliko vmešavali, vendar so pa goreče ljubili svoje slovensko ljudstvo. Prav ginljivo je bilo videti, kako so se lansko leto postavili, ko so začasno odpravili slovenski jezik iz naše šole nekateri naši napetneži. Povrni jim ljubi Bog v nebesih vsa njihova dobra dela, naši tinjski lepi župniji pa daj spet gorečega dušnega pastirja in prošta.

Deželna zavarovalnica koroška je zvišala upravne stroške za polovico dosedanjega zneska. Temu vzgledu so sledile tudi druge nemške zavarovalnice na Koroškem. Nemškonarodna stranka je torej tudi pri deželni zavarovalnici pošteno zavozila ter pokazala zopet svojo nesposobnost, rešiti kedaj kmeta iz hudih denarnih zadreg. In vendar so pri zadnjih volitvah še mnogi kmetje leteli za nemškonarodnim kandidatom Zajfricem. Bog jih naj razume! Človek, ki bi ob času volitve veroval našim liberalcem, bi mislil, da so Nemci svetniki, najboljši gospodarji. Nihče morda za kmeta toliko ne stori, kakor oni. Pa glej ga šmenta! Nihče kmetu toliko ne škoduje s svojim gospodarstvom, kakor naši liberalni Nemci. Pred nekaj leti se je v Celovcu ustanovila deželna zavarovalnica proti ognju. Ljudje ji pravijo: Landesversicherung. Namen družbe bi naj bil ta: Denar, ki ga dobe druge zavarovalnice, bi naj ostal v deželi. Pomagalo bi se manjšemu posestniku, ker bi druge zavarovalnice bile prisiljene radi konkurence znižati zavarovalnino itd. Liberalci, ki imajo zavarovalnico v rokah, pa nimajo sreče. Mesto da bi dežela imela korist, mora vsako leto plačati navrh. Zavarovalnica je v škodo deželi. V novjšem času se je pripetil čuden škandal. Prej, ko se je ustanovila zavarovalnica, so kmete vabili. Pristopne cene bodo nižje, kakor drugod. Zdaj pa, ko jih je že veliko pristopilo, pa so od 15. decembra naprej zvišali tarife prav veliko. A to še jim ni bilo dovolj. Gospodje pri deželni zavarovalnici so pregovorili tudi druge zavarovalnice, da so poskočile pri tarifih. Samo graška je ostala pri starem. Kmetje so čudno razburjeni, ker se jim zraven obilih drugih plačil

sedaj še povišali asekuranco. Saj tudi gospodarstvo pri deželni zavarovalnici boljše biti ne more. Uradniki v Celovcu in učitelji na deželi kot agenti, so plačani, da je le kaj. 53% vplačila gre samo za nje. Tako nam liberalci gospodarijo! Proč ž njimi!

Zaslužni orožnik je stražmojster Matija Winkler v Špitalu. Pri orožništvu služi od l. 1879. Izsledil in prijel je mnogo zločincev, med katerimi je bil najbolj nevaren cigan in ropar Brajdič, ki ga je po vročem boju prijel v nekem gozdu poleg Št. Vida. Cigan je streljal nanj, a ga ni zadel. Sedaj je doslužil 30 let in stopi v pokoj.

Obilno divjačine je letos na Koroškem. Baje še ni bilo takega plena kar pominjo stari lovci.

Smrt vsled klobase. V Celovcu je umrla 15. januarja trgovčeva soproga Jožefa Peinlich. Zdravniki so izjavili, da si je zastrupila želodec s klobaso.

Zmrznil je v Svincu v noči od četrтка na petek neki brivski pomočnik iz Velikoveca, ki je v Svincu vsak teden nekaj dni izvrševal svojo obrt. V petek zjutraj so ga našli mrtvega pri poštnem peslopju. Vsled preobile pijače ga je zadela kap in je obležal v hudem mrazu na prostem. Piše se Jožef Wehner in je ogrski državljani.

Hude nesreče zadevajo vdovo nekega delavca v Zgornji Beli pri Šmohoru. Odkar ji je umrl mož, je morala z dnino preživljati sebe in svoje otroke. Lansko pomlad ji je požar uničil ono malo premoženja, kar ga je imela. Sedaj pa že več tednov leži hudo bolna na nogi. Med boleznijo pa ji je padel 13letni sinček tako nesrečno na vilo, da so mu predrle trebuh in je revček v par urah umrl.

Nesreča. Posestnik Šimen Hobein se je 15. januarja peljal iz Borelj v Zilski dolini v Belo. Ko se je vračal, se mu je konj splasil. Poizkušal ga je obdržati, pa se mu ni posrečilo, pač pa je sam padel pod konja, ki ga je s kopitom tako udaril po glavi, da je v pol ure umrl. Mož zapušča ženo in šest nedoletnih otrok.

Vsestransko delaven tat je kočarjev sin Oswald Ražun iz občine Rikarjaves. V Galiciji je najprvo kradel poštna znamke in druge malenkosti, v Št. Vidu je v dveh gostilnah kradel denar, hlapcu Marku Hribarju je vzel srebrni tolar, Ani Kampos je pobral mnogo prekajenega mesa. Orožništvo ga pridno išče.

Zločini na Koroškem. Koroško orožništvo je preteklo leto prišlo in izročilo sedišču 747 oseb. Zaradi zločina tatvine je bilo prijetih 148 oseb, naznanjenih pa 190 oseb. Na prvem mestu v tem oziru je Špital, potem Feldkirchen in Celovec. Prestopka varnosti tuje lastnine je bilo krivih 1033 oseb. V tem oziru sta prva Feldkirchen in Celovec. Radi prestopka proti telesni varnosti je bilo prijetih 15, naznanjenih 391 oseb. Tu so na prvem mestu Borovlje, za katerim pride Celovec. Goljufov je bilo prijetih 23, naznanjenih 30, javnih nasilnežev prijetih 59, naznanjenih 55, ubijalcev je bilo 23, požigalcev 16, roparjev 8, pešilstev 18, umor 1, prestopkov proti javni pravdnosti 100. Nemški listi se čudijo tem visokim številkam in pravijo, da to dokazuje, kako pridno je orožništvo, ki zasluži zahvalo prebivalstva. Mi pa pravimo, da to dokazuje nekaj drugega. Tu namreč vidimo, da so na prvem mestu oni kraji, ki so popolnoma nemško-libe-

ralni, in pa oni, kjer je nemška „omika“ že tako pokvarila Slovence, da se več ne zavedajo svoje narodnosti in so radi tega šli nazaj tudi v drugih ozirih. Res je prebivalstvo lahko hvaležno pridnemu orožništvu, a ne more pa biti hvaležno „omiki“, ki rodi take sadove.

Bistrica v Rožu. Naša občina šteje po zadnjem ljudskem štetju 1751 prebivalcev, in med temi samo 162 Nemcev, pa vendar je občina popolnoma v nemških rokah in se ni nadjati, da bi jo tako kmalu dobili Slovenci v roke. Nemci so vsi v Bistrici, razun osimih, ki so baje v Svečah. Dve vasi, Mače in Zavrh, nimata niti enega Nemca. Nemstvo pri nas vzdržujejo le Eggerjeve tovarne, njih uradniki in šulferajn. Šulferaja vsako leto priredi božičnico in ob tej priliki za par Judeževih grošev zaveže slovenskemu delavstvu jezik in roke. Letos so razdelili 21 otrokom obleke in čevljev, dodali so še nekaj sladkega, za kar so potem stariši dolžni misliti, govoriti in — voliti tako, kakor komandirajo nemški gospodje v tovarni. Res, zadnji čas bi že bil, da se ustanovi pri nas kako slovensko društvo, pa naj že bo delavsko ali pevsko, ali kakoršnokoli, da bi le začelo buditi naše zaspano ljudstvo. Potreben bi bil tudi kak šol; če ne ravno na Bistrici, pa kje v bližini, da bi se ljudstvu malo resnice povedalo. Saj naši ljudje niso tako slabi, le razjassiti se jim mora njih položaj in prav gotovo se bo tudi v narodnem oziru pri nas obrailo na bolje.

Rinkole. Dragi „Naš Dom“, naznanimo ti, da je že tudi nas prišel nadlegovat ptujski „Štajerc“, ne da bi ga kdo naročal. Prišel je v treh iztisih, misleč, kako ga bomo z veseljem brali, pa se je silno opekel, ker so mu vsi hrbet pokazali. Kdo nam ga je naročil, tega nevedo, ali slab človek mora že biti, da nas s takim listom sili, ker ga ne maramo. „Štajerc“, mi ti povemo, da je modrejše, da te doma v peč vržejo, kakor pa da tako daleč gor sem hodiš svoje laži kazat in potem tukaj romaš v peč.

Št. Jur na Vinogradih. Ne bom se možila na visoke gore, ne bom je nosila na glavci vode. Tako sicer pravi narodna pesem, a naša dekleta se ne ravna po njej. Visoko na gore, k velikemu posestniku Prižu v Št. Urh se je pred kratkim možila Amalija Filer, kmečka hčer iz dobroznane Raderjeve hiše v Trpecah. Naj bi le bila srečna 17letna nevesta! — V Trpecah in Št. Urhu so juckali, na Gosinjah pri Rženjaku pa jokali, ker so jim umrli pridna mati, dobra gospodinja in velika dobrotnica ubogih. Na sv. Blaža dan smo jih z dvema gospodoma v Malem Št. Vidu pokopali prav slovesno ob veliki udeležbi ljudstva. Tako se menjava tudi pri nas veselje in žalost.

Iz drugih slovenskih krajev.

Ljubljanski škof je izdal sedanjemu času zelo primeren pastirski list o splošni in enaki volilni pravici. O tem dandanes vsakdo v Avstriji govori, zato je dobro, da je tudi katoličan s svojega stališča o tem vprašanju podkovan.

Uradno razglašeno imenovanje goriškega nadškofa. Dunajski uradni list „Wiener Zeitung“ je priobčil v torek imenovanje mons. dr. Sedeja goriškim knezo-nadškofom. Imenovanje se je izvršilo dne 20. m. m.

Jesenice nimajo župana, ker je dose-danji župan Klinar odstopil. Že parkrat so hoteli liberalni odborniki voliti novega župana, a njih nasprotniki, ki ne odobravajo postopanja liberalcev, niso prišli k seji in seja je bila nesklepčna. Izvršiti se bodo morale prej občinske volitve, potem še le dobijo Jesenice župana.

Trst je dobil vladnega komisarja, ki je odvezel vse važnejše posle tržaškemu županu in občinskemu odboru. V Trstu se je preveč delalo za blaženo Italijo, in kdor je bil avstrijskega mišljenja, je v Trstu pri mestu težko dobil zasluzka. Zdaj hoče vlada druge strune napeti, za kar je bil že res skrajni čas.

Kako mislijo slovenski kmetje o ptujskem „Štajercu“.

Ko jo pred nekaterimi dnevi po svojih opraviilih v Ptuj mahnem proti Slovenskim goricam, dojdem dva kmeta, ki sta bila v jako živahnem razgovoru. O čem se le pogovarjata, mislim sam pri sebi ter začnem hitreje stopati, da ju morem razumeti. Toliko kmalu izvzamem, da je jeden Miha, drugi pa Jurij. Slišal sem sledeči pogovor:

Miha: „Dobro, pa mi povej Jurij, od kod imaš vse to, kar si mi prav kar povedal?“ — **Jurij:** „V mestu sem slišal, pa tudi v „Štajercu“ sem včeraj čital.“ — **M.:** „Veš dragi Jurij, kar „Štajerc“ piše, na to jaz prav malo ali bolje nič ne dam!“ — **J.:** „Jaz te ne razumem Miha, kako moreš ti „Štajerca“ tako zavreči, ko vendar nam kmetom tako lepo na srce govori in nas uči.“ — **M.:** „Ker se ti to čudno zdi, bom ti povedal vzrok, zakaj ne maram „Štajerca“; zato ne: 1. ker se mi ne dopadejo ljudje, kateri ga izdajajo in pišejo, 2. ker blatijo naše gg. duhovnike, odvetnike in učitelje, 3. ker zaničuje sploh vse, kar spoštuje svoj materni jezik in se ravna po cerkvenih poveljih, češ, da so dotičniki klerikalci, nazadnjaki, kutarji in Bog vedi kaj še!“ — **J.:** „Zakaj se ti pa ne dopadejo izdajatelji ptujskega „Štajerca“?“ — **M.:** „Ker so ljudje, ki so zatajili svoj materni jezik, se ga sramujejo in so tudi v verskih zadevah večidel prav mlačni. Verjami mi, slabo drevo pa ne more roditi dobrega sadu.“ — **J.:** „Res je, kar si rekel, a ti trdiš, da „Štajerc“ zabavlja čez duhovnike, slovenske odvetnike in učitelje. Toda vedi, da ne vseh, ampak tiste, kateri so kaj napačnega storili.“

M.: „Ti, Jurij, se ti ne zdi čudno, da prinaša „Štajerc“ samo napade na slovenske duhovnike, doktorje in učitelje, če se pa izvrši med Nemci ali med nemčurji še taka lumparija, takrat pa to trebilo molči, kakor grob. Ali ni jasno kot beli dan, da hoče ta hinavec s tem blatenjem ukrasti dobremu slovenskemu ljudstvu iz njegovega srca spoštovanje in zaupanje do njegovih duhovnih in posvetnih učiteljev, do onih, ki mu v resnici dobro žele, ter je tako pridobiti zase, da bi bilo njegov poslušen učenec, da bi zavrglo najdražje od Vele-dobrega mu podarjena zaklada: materni jezik in pravo sv. vero. Nič ne veš, kako žalostni dogodki se dogajajo v Ptuj? Isti, koji so zaničevali najprej slovenski materni jezik, ki so se istega sramovali in nemškega višje spoštovali, ki so tedaj postali nemčurji, tisti greje korak dalje: oni že tudi

zatajujejo pravo sv. vero in prestopajo k Interanski, h krivi veri ali nemški veri. Ali ni to žalostna posledica „Štajercevih“ nauk, njegovih ostudnih psovanj? — **J.:** „Misliš, da je temu res „Štajerc“ kriv?“ — **M.:** „Največ! Cesar pa „Štajerc“ ne pokvari, to pa dovrši šnops, kojega ponujajo tudi ptujski posilinemci na vseh koncih in krajih. Ptujski „Štajerc“ se mi zdi pravi satan. Prav kakor je govoril satan v paradizu Adamu in Evi, le jejta, nič se ne zmenita za božje povelje, istotako piše „Štajerc“ prilizneno, čestokrat ponavljajoč, ljubi kmet, le mene se okleni, mene poslušaj, jaz sem tvoj prijatelj. V istini pa hoče slovensko ljudstvo odtujiti svojemu rodu in mu izdreti iz vernega srca sveto vero. Fej tako početje! Daj Bog, da bi ljudstvo še pravočasno spoznalo pogubonosne namene tega hinavca.

J.: V „Štajercu“ pa se nahajajo tudi čisto razni dobri gospodarski nauki, kateri pa vendar nam gospodarjem koristijo. — **M.:** „Misliš, da lahko radi teh nauk imenuješ „Štajerca“ dober časnik? Ali je goba mišnica radi lepe pisane in nedolžne barve neškodljiva, ako jo snes? Barva ravno miče, da jo utrgaš, in prav tako so gospodarski nauki v „Štajercu“ nastavljeni, da dobijo naročnike na list. Sicer pa lahko slične in še druge nauke v večji meri najdeš v naših dobrih časopisih n. pr. v „Slov. Gosp.“ in „Našem domu“ ter v mo-horskih knjigah. — **J.:** Že vidim, da mi ne daš nikjer prav, vse ovržeš. To pa vendar ni res, da „Štajerc“ vse Slovence blati.

M.: „Si-li ti tudi tako kratkoviden! Koga pa misli „Štajerc“, ako imenuje volilce te ali druge občine, ki so si volile prave slovenske, katoliške može v občinski odbor, mračnjake, nazadnjake, norce, farske hlapce itd. Ali se to ne pravi zaničevati nas Slovence. Drugi slučaj: Tukaj se zravsa dva fanta; hitro na to beremo v tem zlobnežu, da smo radi teh dveh fantov vsi Slovenci suroveži, pretepači in ubijalci. Ali ni tako?“ — **J.:** „Da, imaš prav! Toda temu se vendar ne da nasprotovati, kar „Štajerc“ v zadnji številki piše o nemškem jeziku. On namreč želi, da bi se naj učilo v ljudskih šolah več nemščine, kajti isto rabimo povsod. V starih časih se je v tej zadevi več storilo.“

M.: „Tukaj še ti bom le prav ugovarjal. Kakor veš, se uči dandanes v ljudski šoli mnogo predmetov. Nekateri trdijo, risanje ni za nas kmete, drugi pravijo, čemu je zemljepisje itd. Jaz pa menim, da so vsi predmeti koristni. Čitanje, pisanje in računanje je seveda v prvi vrsti potrebno. Kdor pa nič zemljepisa ne zna, niti častnikov s koristjo čitati ne more, ker ne ve, kje je ta ali drugi kraj. Znati nekaj črtic o prirodi, koji izvabljamo nebroj pridelkov, je vendar tudi dobro, kaj ne? Istotako je tudi prav umestno, da se uči risanja. Vsaj mnogi dečki na deželi postanejo rokodelci; tem pa je treba znati narediti tu in tam kaki načrt. Zato pa mora imeti spretno roko. Za vse to se rabi mnogo časa, da ne ostane za nemški jezik več kakor 3 do 4 ure na teden. V tem pičlem času pa ni moči Bog vedi kaj doseči. Ako se hoče darovati nemščini več ur, mora se seveda zanemarjati kaj družega. In konec takega postopanja je, da otroci ne znajo niti enega niti družega. Gotovo se še spominjaš, kako

se je v naši štirirazrednici nemščina vtepal. Kolikokrat smo prepisovali kako zemljepisno ali zgodovinsko stvarino v nemškem jeziku, potem pa celo učili na pamet. Kaka muka je bila to za nas, ko nismo polovico istega razumeli. Še bolj se je trudil gospod učitelj pri računanju. Cele pol ure je včasih preteklo, predno smo začeli računati, prej pa smo prestavljali, da smo sploh razumeli, kar smo računali. In tako je včasih pretekla cela ura pri enem računu. Zdaj pa te vprašam, kaj imaš ti in kaj jaz od te nemščine?"

J.: "Jaz prav nič!"

M.: "Jaz pa ravno toliko. Če si pa hočem kaj računati, moram drugod pomoči iskati."

J.: "To se meni tudi čisto zgodi!"

M.: "No, zdaj pa vidiš, koliko nam hasne šola, ako se v njej pretirano nemški uči, drugi predmeti pa se zanemarijo. Drugi narodi, n. pr. Nemci, Lahji itd. se ne uče v ljudski šoli nobenega drugega jezika, ker vejo, da za to ni časa, marveč prisvajajo si razne znanosti v svojem jeziku. Oni so izobraženi, mi pa, ki hrepenimo le po nemškem jeziku, pa ostanemo neuki, njihovi hlapci in dekle. Vsaj se jim vse povsod prilizujemo in pred njimi klečepazimo. To pa bo tako dolgo, dokler ne bomo svojega jezika višje cenili."

J.: "Glej, pa je vendar dobro, ako znaš nemški. Če pride Nemec k tebi po vole, ali vino, kako hudo je, ako ne moreš govoriti."

M.: "Menim, da radi tega nemščina prav nič ni potrebna. Nemec pri tebi gleda samo na blago t. j. vole, vino, nikakor pa ne na znanje nemškega jezika. Ako se mu dopadejo voli, in on upa zraven kaj zaslužiti, bodeš jih prav lahko prodal, če tudi ne znaš niti ene nemške besede. Ako pa postaviš kako mršavo pošast na sejem, se ne bo noben Nemec zmenil za tvoje vole, če še ga tako sladko nemški nagovarjaš. Skrbimo le za dobro blago in uverjen sem, da bomo lahko izhajali brez vsake nemščine. V to svrhu pa nam je potrebno več izobrazbe v kmetijskih strokah, da razumemo iz zemlje izvahtati čim največ pridelkov, ž njimi si rediti mnogo lepe živine in tako si pridobiti mnogo svetlih kronic. Več pouka o kmetijstvu zahtevajmo v naših ljudskih šolah, osobito v zadnjem razredu. To bo koristilo nam kmetom, da bomo lažje zadostovali raznim velikim plačilom, nikoli pa nam ne bo do tega pripomogla toliko hvalisana nemščina. Tako je in to se ne da tajiti."

J.: "Ti pa tako prepričevalno govoriš, da ti ne morem dalje oporekati. Skoda, da nisva prišla že prej v taki pogovor, jaz bi imel potem že prej boljše misli. Od daves naprej ne dam nič več na "Štajerca", ker vidim, da ljudi samo slepi in zapeljuje."

M.: "To me veseli, Jurij! Sedaj pa si zapojva: Hej Slovenci naša reč slovenska živo klije, — dokler naše verno srce za naš narod bije. — K temu pristavim sam: "Daj Bog, da bi se tudi drugi kmetje dali tako podučiti in o "Štajercu" tako mislili, kakor si ta cunjca zasluži, da je namreč zapeljivec slovenskega ljudstva."

Dobro povrnjeno.

Poslovenil M. J. Dolenjaki.

Bogato oblečen zakonski par se spreha po glavni ulici južnoruskega mesta. Gospod je veljal kot najbogatejši trgovec

eelega kraja; njegova soproga je bila njegovega bogatstvu primerno oblečena.

Tu jim pride nasproti mlad dragonski častnik in se obrne proti vojašnici. Iz okna nasproti ležeče hiše ga pozdravi dober znaneec; on odzdravi gledoč gor — v istem trenutku, rak, raztrga jedra njegovih ostrog obleko soprogi trgovca.

"Prosim tisočkrat za odpustčanje, milostljiva!" reče prestrašen dragonec. "Jaz sem neotolažljiv nad napravljeno škodo, upam da se da napravljena škoda poravnati."

"Ne gospod," dé razkačeno soproga trgovca. "Obleka je raztrgana, z eno besedo rečeno, za nič."

"Vi morate škodo povrniti," opomni trgovec.

"Da to bom," zatrdi častnik, "tukaj moj naslov!"

"Plačati morate takoj, prej vas ne izpustim!"

"Prosim vas, služba me kliče. Ako pridem prepozno, dobiti me huda kazen. Koliko pa znaša škoda?"

"Obleka je nova," reče ona, "jaz jo imam prvokrat oblečeno in moram zato polno ceno, dvesto rubljev, zahtevati."

"Dvesto rubljev!" vsklikne vojščak. "Toliko znaša komaj moja cela letna plača!"

Medtem se je nabralo okoli njih polno radovednežev.

"Jaz moram zahtevati, da greste z menoj k sodniku," reče ona.

"Ravno sedaj se je pričela seja," reče nekdo izmed radovednežev.

"Ali vi me s tem spravite v najhujšo zadrego," prosi nesrečen častnik.

Toda ona sta ostala neizprosna in mu pretila z aretiranjem. Moral je rad ali nerad nastopiti pot proti sodnji.

Sodnik je bil ravno prost, v kratkem času se mu je dogodil razložil. Po kratkem molku reče častniku: "Gospod, vi morate plačati ali pa pridete v zapor!"

"Takoj plačati mi je nemogoče," zatrdi častnik. "Toda ali zahteva ni previsoka?"

"Vsak lahko zahteva za svojo lastnino poljuben znesek," odvrne sodnik; potem pa se obrne k trgovcu: "Toda jaz bi vam svetoval, ravnajte človeško in častnika ne spravite v zadrego."

Mrmranje priznanja se je slišalo od poslušalcev. Trgovec je zašepetal nekaj besed svoji soprogi; videlo se je, da je k odpustčanju nagujen, toda na njegovo prigovarjanje je ona odločno zmajala z glavo.

"Obravnava se naj najdaljuje!" klikne ona jezno. "Gospod sodnik, prosim, da se stvar skonča."

"Prosim, stojte!" se zasliši močan glas iz sredine poslušalcev in star gospod, z mnogimi zaslužnimi svetinjami na prsih stopi pred sodnika. "Jaz sem upokojen general Mitaradovič. Gospod častnik, hočete li teh dvesto rubljev vzeti od mene kot posojilo?"

"Kako bi to smel, vaša visokost," zastoka dragonec, "jaz vam jih mogoče v celem svojem življenju ne bom mogel povrniti!"

"Vi mi jih bodele lahko kmalu vrnili," reče general in mu nekaj besed zašepete v uho.

Obraz zatočenca se zjasni.

"Jaz vzamem posojilo," reče, od generala mu dane bankovce izročivši trgovcu.

Trgovec sprejme denar in misli s svojo soprogo zapustiti sodne dverano.

"Samo malenkost še," reče častnik. "Prosim vas, gospod sodnik, da mi pripomorete k moji obleki."

"Kako to?" vpraša sodnik začudeno.

"Obleka je sedaj moja, jaz sem jo pošteno plačal."

"Poslala se vam bo še danes," reče zaničljivo trgovka, "ker vam je na njej toliko leželo."

"Ne, milostljiva, tudi jaz sedaj zahtevam, da se stvar takoj dokonča. Ali mi hočete mojo last prepustiti? Meni se mudi!"

Le z največjo težavo so pridržali poslušalci smeh.

"Toda jaz se ne morem tukaj aleči!" klikne osramočena trgovka.

"Obleka je moja!" odgovori hladnokrvne in kratko častnik.

Trgovec zatrdi še enkrat, da se mu bo obleka takoj doposlala; kajti to mora biti samo šala, da se njegovo soprogo sili, odložiti tukaj obleko.

"Jaz se ne šalim niti najmanj," odgovori častnik, "prosim, gospod sodnik, da mi pripomorete do moje lastnine!"

"Zahtevanje je opravičeno," dé sodnik suhoparno, "gospod lahko zahteva, da se mu njegova lastnina takoj izroči. Ali se temu zoperstavite?"

"Gotovo," zavpije ona, "nikdar in nikoli me ne boste prisilili, da bi jaz tukaj odložila svojo obleko."

Sodnik namigne slugi, ki z vojaškimi korakom prikoraka proti njej. Smeh se je vedno razločnejše slišal med poslušalci.

"Stojte!" reče trgovec. "Jaz kupim obleko nazaj! Tukaj je onih dvesto rubljev."

"To ne zadostuje," odvrne častnik. "Vsak lahko zahteva za svojo lastnino poljuben znesek. Obleka mi bo pripravila najbrž kazen zavoljo zamudenja službe, potem sodnijski stroški za ravno zgubljeno pravdo. Jaz zahtevam tisoč rubljev."

Poslušalci so se glasno zasmejali. Sodnik povzame besedo: "Zahtevanje je visoko. Gospej seveda tega predloga ni treba sprejeti. Ona ja lahko sleče obleko in jo pusti tukaj."

"Tisoč rubljev — to je nesramno!" reče gospa jezno.

"Nikakor," reče častnik, "jaz ne mislim napraviti pri tem zase nobenega dobička. Ostali znesek, ki mi po vsem ostane, bom uporabil v odgojo vojaških sirot iz zadnje vojske. Z ozirom nato povišam ceno na dva tisoč rubljev."

Trgovec potegne denarnico: "Gospod, tukaj imate denar. Ta poduk je drag, toda upam, da bo imel tudi svoje dobre posledice!"

Sodnik veličastno izgovori: "Obravnava je končana."

Listnica uredništva.

Sv. Venčesl. Stvar se naj naznani sodišču, v listu je to nevarno. — Veržej. Dobro je jo pogodil! Hvala, da ste nam to poročali. Pišite še tudi druge novice, da jih objavimo! — Tolsti vrh. Je pač že prepozno o tem poročati. Kaj drugega! — Sv. Andraž v Slov. gor. Žal, pesem je mnogo predolga za naš majhen list. Obžalujemo! — Zagorje: Pušice so preostre. Pošiljajte nam tudi druge novice. — Fr. Presekar, Hodiše: Seveda nismo nič hudi, pesmi so nas celo razveselili, toda kakor veste, v našem listu ne priobčujemo pesmi, za to tudi Vaši želji ne moremo ugoditi. Pozdravljeni! — Savodna pri Celju: Je preveč splošno, oglasite se s novicami iz domačega kraja, saj imate sploh roko za pisavo! — Sv. Anton v Slov. gor.: Prihadjaj!

Sleč vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prispeli in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Svoji k svojim!

Slovinci, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, narodnjakov! — Ogibajte se trgovin nemškutarjev in naprejbedakov!

Razne
uradne pečate
KUVERTE
priporoča
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Kupujte NARODNI KOLEK!

Pozor! Čitaj! Bolnemu zdravjel

Pakraške kapijice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pozor! Čitaj! Slabemu — moč!

Pakraške kapijice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 101, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto):
12 stekleničo (1 ducat) 5 K, 24 stekleničo (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničo (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničo (4 ducati) 16 K, 60 stekleničo (5 ducatov) 18 K. — Manj kot 12 stekleničo se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slize ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prehladih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 101, Slavonija.

Kmetje, širite svoj stanovski list:

Slovenski Gospodar.

Izhaja vsak četrtek in stane na leto s prilogo „Naš Dom“ vred za celo leto samo 4 krone, za pol leta 2 krone, za četrt leta 1 krono.

== Izdaja se sedaj v 8500 iztisih. ==

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

1 2—13

Dunajska cesta 19. * v Medjatovi hiši v pritličju * Dunajska cesta 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko mari z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenišvo za Špod. Štajersko in Koroško pri gospodu Avguštinu Weixl, Maribor.